

CEDIS NASTAVIO SA ULAGANJIMA U TRAFOSTANICE

ZA NOVE ZAŠTITNE UREĐAJE IZDVOJENO 626.000 EURA

Savremeni relejni uređaji u trafostanicama imaju viši stepen zaštite i nekoliko grupa podešavanja, kazao je Dnevnim novinama glavni inženjer za relejnu zaštitu Ilija Vuksanović

Radnici Crnogorskog elektroistributivnog sistema (CEDIS) zamjenili su zaštitne uredaje u trafostanicama Dubovica, Tuzi, Miločer, Grbalj i Igalo, u sklopu projekta uzemljenja 10 kilovat (kV) neutralne tačke preko male otpornosti transformatora 35/10 kV, vrijednog 626.000 eura. Glavni inženjer za relejnu zaštitu **Ilija Vuksanović** kazao je Dnevnim novinama da novi relejni uredaji u trafostanicama imaju viši stepen zaštite i nekoliko grupa podešavanja.

"Savremena oprema ima prekostrujnu, kratkospojnu, zaštitu od nesimetrije, kao i podnaponske, prenaponske i zemljospojne zaštite. Digitalna relejna, pored zaštite mreže od kvarova, u savremenim elektroistributivnim mrežama obavlja i mnogo drugih funkcija", rekao je Vuksanović.

Kako objašnjava, njome možemo pratiti uklopno stanje opreme, praviti oscilografske snimke kvarova, trenutna opterećenja, komunicirati sa lokalnom skadom i ostalim uredajima u trafostanici.

RADOVI U BUDVI

Projekat na uzmajenju neutralne tačke u trafosta-

100

HILJADA EURA JE VRIJEDNOST PROJEKTA U TRAFOSTANICI TUZI

nicama 35/10 kV Dubovica i Miločer, vrijedan blizu 300.000 eura, omogućice kvalitetnije i pouzdanije napajanje električnom energijom za 6.556 korisnika, koji se napajaju iz trafostanice Dubovica, i 3.391 korisnika sa trafo reona TS 35/10kV Miločer, kazali su u CEDIS-u.

Inženjer **Vojislav Vukadinović**, koji je pratio tok projekta u Budvi rekao je Dnevnim novinama da će ovi radovi stvoriti perspektivu za dodatni razvoj 10 kV mreže, kao i mogućnost za priključenje novih korisnika.

"Prelazak na režim rada sa uzemljenom neutralnom tačkom preko metalnog otpornika za ograničenje struje jednofaznog zemljospaja na 300 ampera, a čime se pogon trafostanica usklađuje sa tehničkim propisima studije uzmajenja neu-

tralnih tačaka mreža 35 i 10 kilovolti, korisnicima obezbjeđuje kvalitetnije i pouzданije napajanje", precizirao je Vukadinović.

PROJEKAT U TUZIMA

Pomenuti projekat sprovedena je i u Podgorici, u trafostanici 35/10 kV Tuzi. Ugradnjom otpornika u toj trafostanici, kako su istakli u CEDIS-u, postiže se ograničenje struje dozemnog kratkog spoja u neutralnoj tački mreže 10 kV.

"Investicijom vrijednom preko 100.000 eura poboljšaće se sigurnost rada mreže konzuma trafostanice Tuzi: Centar Tuzi, Milješ, Šipčanik, Karabuško polje, Vuksanlekića, Sukuruć, Kodrabudan, Dreševići, Podhum, područje Hota, Dušići, Kodra, Lekovići, Vranj, Vladne, Dubrave, Dinoša, Ljuljanovići, Cijevna, Kuće Rakica, Tuški Rogami i dio Kakaricke gore", naveli su u toj kompaniji.

Glavna inženjerka na projektu **Vojislava Cerović** saopštila je Dnevnim novinama da su ugradene nove relejne zaštite energetskog transformatora i deset 10 kV izlaza.

"To su mikroprocesorske zaštitne upravljačke jedinice (MPCU) sa funkcijama upravljanja, mjerjenja, nadzora, samodijagnostike, signalizacije i komunikacije. Taj relej služi za upravljanje procesom, što povećava sigurnost manipulacija i zaštitu izvrsioca. MPCU pružaju mogućnost praćenja energije, napona i struje, što je bitno za praćenje opterećenja kablova izvoda 10 kV", objasnila je Cerović.

Ona dodaje da se dešavanja na novom releju mogu pratiti iz komandne prostorije u trafostanici preko novougrađenog softverskog sistema. **D.J.**

Digitalna relejna zaštita, pored zaštite mreže od kvarova, u savremenim elektroistributivnim mrežama obavlja i mnogo drugih funkcija

U trafostanice u Budvi uloženo 300.000 eura

Nove relejne zaštite energetskog transformatora

Obuka za uklopničare

Nakon završenih radova u Tuzima, organizovana je i obuka zaposlenih u toj trafostanici, poručili su u CEDIS-u.

Kako su kazali, obuka je održana zbog bližeg upoznavanja uklopničara sa novom opremom i novim SCADA sistemom.

"Kao logičan produžetak digitalne zaštite, sektor za investicije predvio je i ugradnju ormaralokalne scade u trafostanicama koja je, u skladu sa prethodnim aktivnostima, priprema za uvođenje centralnog SCADA sistema", najavili su u toj kompaniji.